2025/1276

2025.6.27.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2025/1276 RENDELETE

(2025. június 24.)

a 228/2013/EU rendeletnek a súlyos természeti katasztrófák által sújtott legkülső régióknak nyújtandó kiegészítő támogatás és nagyobb rugalmasság tekintetében, valamint a Chido ciklon által Mayotte-on okozott pusztítással összefüggésben történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 42. cikkére, 43. cikke (2) bekezdésére, valamint 349. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

rendes jogalkotási eljárás keretében ([2]),

mivel:

(1) 2024. december 18-án Mayotte-ot illetően rendkívüli természeti katasztrófát jelentettek be a Chido ciklon pusztító következményei miatt, amely elpusztította a sziget mezőgazdasági és erdészeti potenciáljának nagy részét, valamint veszélybe sodorta az élelmiszerek rendelkezésre állását és biztonságát. Ez a példa nélküli ciklon és az Uniónak az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikke értelmében vett legkülső régióiban (a továbbiakban: a legkülső régiók) a közelmúltban bekövetkezett egyéb természeti katasztrófák azt mutatják, hogy az említett régiók kiszolgáltatottak az éghajlatváltozás hatásaival szemben, amelyek magukban foglalják a rendkívüli természeti katasztrófák és a hosszú távú következményekkel járó súlyos meteorológiai események fokozott kockázatát.

(2) A legkülső régiókban bekövetkező rendkívüli természeti katasztrófák vagy súlyos meteorológiai események hatásainak kezelése és enyhítése érdekében, különös tekintettel a 228/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([3]) említett, a távoli fekvéssel és szigetjelleggel összefüggő támogatási program (a továbbiakban: a POSEI program) keretében a helyi termeléshez nyújtott támogatásra, a kapacitásuk helyreállítására vonatkozó hivatalos kötelezettségvállalás mellett lehetővé kell tenni az érintett kedvezményezettek számára, hogy a helyreállítási időszak alatt továbbra is részesüljenek a POSEI program kifizetéseiben, függetlenül attól, hogy milyen szintű tevékenységet folytatnak. Ezért lehetővé kell tenni, hogy az illetékes nemzeti hatóságok releváns bizonyítékok alapján dönthessenek a *vis maior* vagy a rendkívüli körülmények elvének alkalmazásáról. Kivételes és kellően indokolt körülmények között azt is lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy javaslatokat nyújtsanak be a POSEI program módosítására vonatkozóan annak érdekében, hogy egyes ágazatok tekintetében a *vis maior* vagy a rendkívüli körülmények elvének alkalmazása által indokolt időszakon túl is meghosszabbítsák a helyreállítási időszakot. Az ilyen módosítások végrehajtását évente felül kell vizsgálni és a végrehajtás előrehaladását nyomon kell követni. Ezért a 228/2013/EU rendelet 6. és 19. cikkét ennek megfelelően módosítani kell.

([1]) 2025. június 18-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).
([2]) Az Európai Parlament 2025. június 17-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2025. június 23-i határozata.
([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 228/2013/EU rendelete (2013. március 13.) az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról és a 247/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 78., 2013.3.20., 23. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj).

(3) Emellett annak érdekében, hogy gyorsan kezelni lehessen Mayotte élelmiszerrendszerének sebezhetőségét és a vidéki közösségeit érő, a Chido ciklon által okozott példa nélküli természeti katasztrófából eredő egyéb kihívásokat, helyénvaló haladéktalanul és kivételes alapon hatékony támogatást nyújtani az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapon (EMVA) keresztül, és további rugalmasságot biztosítani a meglévő szabályok alkalmazása tekintetében. Az (EU) 2020/2220 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) 6a. cikke új intézkedést vezetett be, amely rendkívüli ideiglenes támogatást nyújt a természeti katasztrófák hatására való reagálás céljából, és amelyet az EMVA keretében kell finanszírozni az említett rendelettel meghosszabbított 2014–2020-as programozási időszakban alkalmazandó jogi kereten belül. Annak biztosítása érdekében, hogy Mayotte reagálni tudjon a Chido ciklon következményeire – figyelembe véve a legkülső régióként fennálló sajátos helyzete által okozott nehézségeket–, meg kell határozni az (EU) 2020/2220 rendelet 6a. cikke szerinti intézkedés Mayotte-ra történő alkalmazásának módját. Mivel Mayotte-on a kivételes helyzetre való reagálás sajátos nehézségei a legkülső régióként való távoli fekvéséhez kapcsolódnak, a további EMVA-támogatást lehetővé tévő rugalmasságról a legkülső régiókra vonatkozó egyedi jogi keret létrehozása révén kell rendelkezni. Ezért a 228/2013/EU rendelet 22. cikkét ennek megfelelően módosítani kell.

(4) mivel e rendelet célját – nevezetesen a természeti katasztrófák által a legkülső régiók agrár-élelmiszeripari és erdészeti ágazatára gyakorolt hatás kezelését és enyhítését a rendkívüli természeti katasztrófákat vagy súlyos meteorológiai eseményeket és különösen a mayotte-i Chido ciklont követően további rugalmasság biztosítása révén – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(5) A 228/2013/EU rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(6) Tekintettel a jelenlegi természeti katasztrófák pusztító hatásaira, valamint a legkülső régiók agrár-élelmiszeripari és erdészeti ágazatára gyakorolt hatásuk kezelésének és enyhítésének sürgősségére, valamint arra, hogy az (EU) 2020/2220 rendelet 6a. cikkében említett intézkedést az említett rendelettel meghosszabbított 2014–2020-as programozási időszak vége előtt sürgősen alkalmazni kell, helyénvalónak tűnik a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az EUSZ-hez, az EUMSZ-hez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében előírt, nyolchetes időszak alóli kivétellel élni.

(7) Az 228/2013/EU rendelet módosításai zökkenőmentes végrehajtásának biztosítása érdekében, valamint tekintettel arra, hogy sürgősen kezelni és enyhíteni kell a legkülső régiókban bekövetkező rendkívüli természeti katasztrófák vagy súlyos meteorológiai események és különösen a mayotte-i Chido ciklon hatásait, e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 228/2013/EU rendelet a következőképpen módosul:

1. A 6. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(5) Egy legkülső régió mezőgazdasági termelési kapacitását teljesen vagy részben elpusztító rendkívüli természeti katasztrófa vagy súlyos meteorológiai esemény esetén bármely tagállam – a *vis maior* vagy a rendkívüli körülmények elvének alkalmazása mellett – javaslatot nyújthat be a Bizottsághoz a POSEI program módosításaira annak érdekében, hogy az érintett kedvezményezettek a helyreállítási időszak alatt továbbra is részesülhessenek a POSEI programból nyújtott támogatásban a 19. cikkben előírt, a helyi mezőgazdasági termelést támogató intézkedések formájában. A Bizottság és az érintett tagállam egymással szoros együttműködésben évente felülvizsgálja a POSEI program említett módosításainak végrehajtását és nyomon követi a végrehajtás előrehaladását.”

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2220 rendelete (2020. december 23.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) és az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból (EMGA) 2021-ben és 2022-ben nyújtandó támogatásokra vonatkozó egyes átmeneti rendelkezések megállapításáról és az 1305/2013/EU, az 1306/2013/EU és az 1307/2013/EU rendeletnek a források és a 2021-ben és 2022-ben való alkalmazás tekintetében, valamint az 1308/2013/EU rendeletnek a források és az ilyen támogatások 2021-re és 2022-re vonatkozó elosztása tekintetében történő módosításáról (HL L 437., 2020.12.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj).

2. A 19. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(5) A programnak a 6. cikk (5) bekezdéssel összhangban történő módosítása esetén a rendkívüli természeti katasztrófa vagy súlyos meteorológiai esemény által érintett kedvezményezettek a helyreállítási időszak alatt továbbra is részesülhetnek az e cikk (4) bekezdésében előírt, a termelést, a feldolgozást vagy a forgalmazást támogató intézkedések formájában nyújtott támogatásban, függetlenül attól, hogy milyen szintű tevékenységet folytatnak, feltéve, hogy hivatalosan kötelezettséget vállalnak mezőgazdasági termelési kapacitásuk helyreállítására.”

3. A 22. cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(3) Az (EU) 2020/2220 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 6a. cikkének (5) bekezdésétől eltérve Mayotte 2025. június 30. után is jóváhagyhatja a támogatási kérelmeket.

(4) Mayotte vidékfejlesztési programjában az (EU) 2020/2220 rendelet 6a. cikkében említett intézkedéshez az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által nyújtott támogatás nem haladhatja meg az említett vidékfejlesztési programhoz a 2021–2022-es időszakban nyújtott teljes EMVA-hozzájárulást.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2220 rendelete (2020. december 23.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) és az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból (EMGA) 2021-ben és 2022-ben nyújtandó támogatásokra vonatkozó egyes átmeneti rendelkezések megállapításáról és az 1305/2013/EU, az 1306/2013/EU és az 1307/2013/EU rendeletnek a források és a 2021-ben és 2022-ben való alkalmazás tekintetében, valamint az 1308/2013/EU rendeletnek a források és az ilyen támogatások 2021-re és 2022-re vonatkozó elosztása tekintetében történő módosításáról (HL L 437., 2020.12.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj).”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2025. június 24-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*
R. METSOLA	A. SZŁAPKA